

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ઓરીસા રાજ્ય અને અન્યો

વિરુદ્ધ

ભિકારી ચરણ ખૂંટીયા અને અન્યો., વગેરે.

૨૨ સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩

[માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી દોરઈસ્વામી રાજુ

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી અરિજીત પાસાયત]

સેવા કાયદો:

નિમણૂક-મેરિટ લિસ્ટ/સિલેક્ટ લિસ્ટમાં નામ સામેલ કરવું અને/અથવા રોજગાર વિનિમય દ્વારા ભલામણ કરાયેલ ઠરાવ્યુ, જો ખાલી જગ્યાઓ અસ્તિત્વમાં હોય તો નિમણૂકના અસમર્થનીય અધિકારને સંશોધિત કરતું નથી- તમામ અથવા કોઈપણ ખાલી જગ્યાઓ ભરવાની કોઈ કાનૂની ફરજ હેઠળ રાજ્ય-રાજ્યના નિર્ણય સાથે હસ્તક્ષેપ-યોજાય છે, તે એક નીતિગત નિર્ણય છે અને જ્યાં સુધી મનસ્વી રીતે નહીં, ત્યાં સુધી કોઈ દખલગીરીની જરૂર નથી- જગ્યાઓ ન ભરવાનો નિર્ણય યોગ્ય કારણોસર લેવો પડે છે-હકીકતોમાં, યોગ્ય કારણોના આધારે જગ્યાઓ ન ભરવાનો નિર્ણય લેવામાં આવે છે.

વિવિધ નગરપાલિકાઓ/સૂચિત ક્ષેત્ર પરિષદોમાં નિમણૂક માટે સ્થાનિક ભંડોળ સેવાની કેડરમાં સીધી ભરતી દ્વારા જુનિયર સહાયકોની ૧૫૦ જગ્યાઓ ભરવા માટે રોજગાર વિનિમય દ્વારા પ્રતિવાદીઓના નામોને પ્રાયોજિત કરવામાં આવ્યા હતા.જ્યારે ઉપરોક્ત જગ્યાઓ ભરવા માટે કોઈ પગલાં લેવામાં આવ્યા ન હતા ત્યારે પ્રતિવાદીઓએ અરજીઓ દાખલ કરી હતી, જેને હાઈકોર્ટ દ્વારા મંજૂરી આપવામાં આવી હતી. તેથી, રાજ્ય દ્વારા આ અપીલ કરવામાં આવે છે.રાજ્યએ દલીલ કરી હતી કે એકવાર રોજગાર વિનિમયમાંથી તેમના નામ બોલાવવામાં આવ્યા પછી પ્રતિવાદીઓને નિમણૂકનો કોઈ અનિશ્ચિત અધિકાર નથી; અને તે રાજ્યએ ઓક્ટ્રોયને નાબૂદ કરવા માટે નીતિગત નિર્ણય લીધો હતો અને ઓક્ટ્રોયને નાબૂદ કરીને વધારામાં પ્રદાન કરાયેલ વ્યક્તિઓને સમાયોજિત કરવા

માટે રોજગાર વિનિમય દ્વારા શરૂ કરવામાં આવેલી પ્રક્રિયાને છોડીને વધુ નિમણૂક ન કરવાનો નિર્ણય લીધો હતો. સામાવાળાએ દલીલ કરી હતી કે આગળની નિમણૂક પર પ્રતિબંધ અંગે રાજ્યનું વલણ હોવા છતાં ઘણી વ્યક્તિઓની નિમણૂક કરવામાં આવી હતી.

અપીલ મંજૂર કરતા કોર્ટે

ઠેરવ્યું કે :૧. જે ઉમેદવારોના નામ ગુણદોષ યાદીમાં આવે છે, જો ખાલી જગ્યાઓ હોય તો તેમને નિમણૂકનો અસમર્થનીય અધિકાર પ્રાપ્ત થતો નથી.એ રાજ્ય તમામ અથવા કોઈપણ ખાલી જગ્યાઓ ભરવા માટે કોઈ જવાબદારી હેઠળ નથી, સિવાય કે સંબંધિત ભરતીના નિયમો આમ સૂચવવામાં આવે.જો કે, તમામ અથવા કોઈપણ ખાલી જગ્યાઓ ભરવાની રાજ્યની કોઈ કાનૂની ફરજ નથી, તેનો અર્થ એ નથી કે રાજ્ય પાસે મનસ્વી રીતે કામ કરવાનો પરવાનગી છે. ખાલી જગ્યાઓ ન ભરવાનો નિર્ણય યોગ્ય કારણોસર પ્રામાણિકપણે લેવો પડશે.બી જો ખાલી જગ્યાઓ અથવા તેમાંથી કોઈ પણ ભરવામાં આવે છે, તો રાજ્ય ભરતી પરીક્ષામાં પ્રતિબિંબિત થયેલા ઉમેદવારોની તુલનાત્મક ગુણવત્તાને માન આપવા માટે બંધાયેલ છે અને કોઈ ભેદભાવની મંજૂરી આપી શકાતી નથી.

[૯૯૧-એ-સી]

શંકરસન દાસ વિ. યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા, [૧૯૯૧] ૨ એસસીઆર ૫૬૭,
અનુસર્યા.

ઓલ ઈન્ડિયા એસસી એન્ડ એસટી એમ્પ્લોઈઝ એસોસિએશન અને એન. આર.
વિ.એ. આર્થર જીન એન્ડ ઓ. આર. એસ., [૨૦૦૧] ૬ એસ. સી. સી. ૩૮૦
અને અન્યો લુધિયાણા સેન્ટ્રલ કો-ઓપરેટિવ બેંક લિમિટેડ વિરુદ્ધ અમરિક
સિંઘ એન્ડ ઓ. આર. એસ., [૨૦૦૩] ૬ સુપ્રીમ ૧૯૬ પર આધાર રાખ્યો
હતો.

૨. કોઈ પદ ભરવું કે નહીં તે એક નીતિગત નિર્ણય છે અને જ્યાં સુધી તે મનસ્વી
ન હોય ત્યાં સુધી હાઈકોર્ટ અથવા ટ્રિબ્યુનલને સરકારના આવા નિર્ણયમાં દખલ
કરવાનો અને તેને વધુ નિમણૂકો કરવા માટે નિર્દેશ આપવાનો કોઈ અધિકારક્ષેત્ર
નથી. કોઈ પસંદગી કરવામાં આવી ન હતી અને કોઈ પસંદગી ચાલી પણ
અસ્તિત્વમાં નહોતી. જો પસંદગીની ચાલીમાં આવી કોઈ પસંદગી અથવા કોઈ
પણ નામનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો હોત, તો પણ તે કોઈ અધિકાર આપી
શક્યો ન હોત. તેથી, ઇ રોજગાર વિનિમય દ્વારા માત્ર નામ મોકલવાથી કોઈ
અધિકાર ન મળી શક્યો હોત. અરજીઓનો સંપૂર્ણ રીતે ખોટો અર્થ કાઢવામાં
આવ્યો હતો અને કોર્ટે રાહતની પ્રકૃતિ અંગે ખોટી રજૂઆત કરી હતી. [૯૯૧-ઇ,
એફ]

ઓરિસ્સા સરકારે સચિવ, વાણિજ્ય અને અન્યો પરિવહન વિભાગ, ભુવનેશ્વર વિરુદ્ધ હરપ્રસાદ દાસ અને અન્ય, [૧૯૯૮] ૧ એસસીસી ૪૮૭ દ્વારા તેના પર આધાર રાખ્યો હતો.

૩. જે કારણોએ સરકારને ઓક્ટ્રોઈ નાબૂદીને કારણે વધારાની જગ્યાઓ ધરાવતા લોકોને સમાવવા માટે સમજાવ્યા અને જી ખર્ચ ઘટાડવા માટે નોંધપાત્ર સંખ્યામાં હોદ્દાઓ નાબૂદ કરવાનો નિર્ણય આ હેતુ માટે બાહ્ય અથવા અપ્રસ્તુત હોવાનું કહી શકાય નહીં, જેને રિટ અરજદારોને રાહત આપતા કોર્ટ દ્વારા અવગણવામાં આવે.[૯૯૧-જી-એચ, ૯૯૨-એ]

૪. હાથ ધરવામાં આવેલી પસંદગી પ્રક્રિયાને અનુસરીને ભરતી બોર્ડ દ્વારા કરવામાં આવેલી નિયમિત પસંદગીઓ પર પેનલમાં સામેલ થયેલા કેટલાક લોકોના સંદર્ભમાં કરવામાં આવેલી નિમણૂકો રિટ અરજદારોને સારવારની સમાનતાનો દાવો કરવા માટે કોઈ આધાર આપતી નથી, જ્યારે તેમના દાવાઓને આવા પેનલમાં સામેલ ઉમેદવારોના દાવાઓ સાથે સરખાવી શકાતા નથી. [૯૯૨-એ-બી]

સિવિલ અપીલેટ જ્યુરિસડિક્શન:

સિવિલ અપીલ નંબર ૭૯૩૮-૭૯૪૦/૨૦૦૩

૧૯૯૭ના O. J. C. નંબર ૧૪૨૨૧/૯૬,૪૫૮ અને ૪૦૯૧માં ઓરિસ્સા હાઈકોર્ટના તારીખ ૩૦.૬.૨૦૦૦ ના ચુકાદા અને આદેશમાંથી.

સાથે

સી. એ. નંબર ૭૯૪૧ અને ૭૯૪૨/૨૦૦૩.

મુકૂલ રોહતગી, એડિશનલ સોલિસિટર જનરલ અને રાધા શ્યામ જેનાએ અપીલકર્તાઓ વતી રજૂઆત કરી હતી.

પ્રતિવાદીઓ માટે બી. એ. મોહંતી, સુશ્રી એમ. ત્રિપાઠી અને અશોક માથુર.

કોર્ટનો ચુકાદો એરીજીત પાસાયત, જે. દ્વારા આપવામાં આવ્યો હતો:રજા મંજૂર.

સામાન્ય ચુકાદા દ્વારા ઓરિસ્સા ઉચ્ચ ન્યાયાલયના એકલ ન્યાયાધીશે આ અપીલમાં આક્ષેપ કરાયેલી ત્રણ અરજીઓ (O. J. C. No. <ID ૧,૧૯૯૭ નો ૪૫૮ અને ૧૯૯૭ નો ૪૦૯૧) નો નિકાલ કર્યો હોવાથી, વર્તમાન ચુકાદો તેમાંથી દરેકને સંચાલિત કરશે.

વાસ્તવિક સ્થિતિ, લગભગ નિર્વિવાદ, નીચે મુજબ છે:

પ્રતિવાદીઓએ ઓરિસ્સા હાઈકોર્ટ સમક્ષ અરજીઓ દાખલ કરીને એવું વલણ અપનાવ્યું હતું કે તેમના નામ સંબંધિત રોજગાર વિનિમય દ્વારા પ્રાયોજિત કરવામાં આવ્યા હતા. જ્યારે રાજ્યના સક્ષમ પદાધિકારીઓ દ્વારા તેમને વિનંતીઓ મોકલવામાં આવી ત્યારે તેમના નામ પ્રાયોજિત કરવામાં આવ્યા હતા. વિનંતી સૂચવે છે કે જુનિયર સહાયકોની ૧૫૦ જગ્યાઓ વિવિધ નગરપાલિકાઓ/સૂચિત ક્ષેત્ર પરિષદો (ટૂંકમાં 'N.A.Cs') માં નિમણૂક માટે સ્થાનિક ભંડોળ સેવાની કેડરમાં સીધી ભરતી દ્વારા ભરવાની હતી. પ્રશ્નમાં માંગ પત્ર સાથે જોડાયેલ પ્રોફાર્મા સ્થાનિક ભંડોળ સેવાની કેડરમાં જુનિયર સહાયક તરીકે જરૂરી કામદારોના પ્રકારો સૂચવે છે અને આ પદ માટે લઘુત્તમ લાયકાત એચ. એસ. સી. હતી. માંગમાં એવું પણ સૂચવવામાં આવ્યું હતું કે જેમણે સ્થાનિક સ્વ-સરકારી ડિપ્લોમા પરીક્ષા પાસ કરી છે તેમને પસંદગી આપવામાં આવશે. ભારતના બંધારણ, ૧૯૫૦ (ટૂંકમાં 'બંધારણ') ની કલમ ૨૨૬ હેઠળ અરજીઓ દ્વારા લેખિત અરજદારોએ હાઈકોર્ટ સમક્ષ ફરિયાદ કરી હતી કે તેમના નામો દ્વારા રોજગાર વિનિમય દ્વારા પ્રાયોજિત કરવામાં આવ્યા હતા, કોઈ ઈન્ટરવ્યૂ હાથ ધરવામાં આવ્યો ન હતો અને જગ્યાઓ ભરવા માટે કોઈ કાર્યવાહી કરવામાં આવી ન હતી.રિટ અરજીઓમાં પ્રાર્થનાઓ નીચે મુજબ હતી:

"(i) ભરતી પ્રક્રિયા પૂર્ણ કરવા અને મ્યુનિસિપાલિટીઝ/એન. એ. સી. માં જુનિયર આસિસ્ટન્ટ તરીકે નિમણૂક માટે અરજદારોની

પસંદગી કરવા માટે વિરોધી પક્ષોને નિર્દેશ કરતી ફરજિયાત અરજી
બહાર પાડવી અને

((૨) કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં યોગ્ય અને યોગ્ય માનવામાં
આવે તેવા અન્ય આદેશો પસાર કરવા.

ઓરિસ્સા રાજ્યએ અન્ય બાબતોની સાથે વળતું સોગંદનામું દાખલ કરીને એવું
વલણ અપનાવ્યું હતું કે તમામ શહેરી સ્થાનિક સંસ્થાઓની ખાલી જગ્યા
ચોક્કસપણે નક્કી કરી શકાતી નથી તેથી પસંદગી કરી શકાતી નથી.એવું પણ
જણાવવામાં આવ્યું હતું કે મૂલ્યાંકન કરાયેલી ખાલી જગ્યાઓ સંબંધિત સ્થાનિક
સંસ્થાઓ દ્વારા કરવામાં આવેલી અનિયમિત બઢતી અને નિમણૂકો દ્વારા
પહેલેથી જ ભરવામાં આવી હોવાનું જાણવા મળ્યું હતું.તદનુસાર આવા તમામ
અનિયમિત નિમણૂકો અથવા બઢતીઓને પરત કરવા/છટાણી કરવા માટે
સૂચનાઓ જારી કરવામાં આવી હતી.વધુ વળતું સોગંદનામું દાખલ કરવામાં
આવ્યું હતું જે સૂચવે છે કે સરકાર.આઈએમએન્ટે ૧.૭.૧૯૯૯ પર આધાર
સ્તરની ૫૦ ટકા જગ્યાઓ નાબૂદ કરવાનો નિર્ણય લીધો હતો.એવું પણ
સૂચવવામાં આવ્યું હતું કે W. E. F. ૩૦.૧૧.૧૯૯૯ ઓફ્ટ્રોય નાબૂદ કરવા માટે
નીતિગત નિર્ણય લેવામાં આવ્યો હતો અને ૩૪૦૦ વ્યક્તિઓને સમાયોજિત
કરવા માટે વધારાની રકમ આપવામાં આવી હતી.આ સંખ્યામાં મોટી સંખ્યામાં
કારકુનીઓનો પણ સમાવેશ થતો હતો.વધુ નિમણૂક માટે કોઈ અવકાશ ન

હોવાથી, રોજગાર વિનિમયમાંથી નામ મેળવીને શરૂ કરવામાં આવેલી પ્રક્રિયા છોડી દેવામાં આવી હતી. હરીફ પક્ષોના વલણને ધ્યાનમાં લીધા પછી, ઉચ્ચ અદાલતે વિવાદિત ચુકાદા દ્વારા નીચેના નિર્દેશો આપ્યા હતા:

"ત્રણ અરજીમાં અરજદારો માટે વિદ્વાન વકીલની રજૂઆત અને વિદ્વાન સ્થાયી વકીલની રજૂઆત અને કાઉન્ટરના પેરા-૬ માં કરવામાં આવેલા દાવાઓને ધ્યાનમાં રાખીને, નિર્દેશ આપવામાં આવે છે કે વિરોધી પક્ષો સ્થાનિક ભંડોળ સેવાની કેડરમાં જુનિયર સહાયકોની જગ્યાઓ પર નિમણૂક માટે ઉમેદવારોની પસંદગી માટે આજેથી ત્રણ મહિનાના સમયગાળાની અંદર ઇન્ટરવ્યૂ યોજશે. ગુણદોષ યાદી તૈયાર કરતી વખતે, સ્થાનિક સ્વ-સરકારી ડિપ્લોમા પાસ કરનારા ઉમેદવારોને પ્રાધાન્ય આપવામાં આવશે.

શ્રી દાસ દ્વારા એવી દલીલ કરવામાં આવી છે કે કેટલાક અરજદારો આ દરમિયાન નિમણૂક માટે વધુ ઉંમરના થઈ ગયા છે. પરિશિષ્ટ-૪ પરથી એવું જણાય છે કે સૂચનાઓ રોજગાર વિનિમય દ્વારા પ્રાયોજિત કરવામાં આવી હતી અને કેટલાક લોકોએ આ પદ માટે સીધી અરજી કરી હતી, પરંતુ આજ સુધી કોઈ ઇન્ટરવ્યૂ લેવામાં આવ્યો નથી. મારા મતે આ હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને, સત્તાવાળાઓ વધુ ઉંમરના

હોવાનું જણાતા અરજદારોની ઉંમર પણ ધ્યાનમાં લેશે.વધુમાં નિર્દેશ આપવામાં આવે છે કે મેરિટ યાદી તૈયાર કર્યા પછી, ખાલી જગ્યાઓની ઉપલબ્ધતાના આધારે નિમણૂક કરવામાં આવશે.

અપીલના સમર્થનમાં, અપીલકર્તા-રાજ્યના વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી હતી કે ઉચ્ચ અદાલતે એવી રીતે કાર્યવાહી કરી જાણે કે રિટ અરજદારોને રોજગાર કચેરીઓમાંથી તેમના નામ બોલાવવામાં આવ્યા પછી નિમણૂક મેળવવાનો અક્ષમ્ય અધિકાર હોય.તે કાયદામાં એક સ્થાયી સ્થિતિ છે કે ઉમેદવારનું નામ પેનલમાં સામેલ થયા પછી પણ તેને કોઈ અધિકાર આપવામાં આવતો નથી. જ્યારે રાજ્યએ કોઈ પણ વધુ નિમણૂક કરવા માટે આગળની કાર્યવાહી ન કરવાનો સભાન નિર્ણય લીધો હતો, ખાસ કરીને ઓક્ટોય નાબૂદ કરીને જે વ્યક્તિઓએ વધારાનું પ્રદાન કર્યું છે તેમને સમાયોજિત કરવા માટે, ત્યારે ઉચ્ચ અદાલતને જે રીતે નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો તે રીતે નિર્દેશ આપવાનો કોઈ અવકાશ નહોતો.

જવાબમાં, રિટ અરજદારો-પ્રતિવાદીઓ માટેના વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી હતી કે જ્યારે રોજગાર વિનિમય દ્વારા તેમના નામ પ્રાયોજિત કરવામાં આવ્યા ત્યારે બેરોજગાર અરજદારોના હૃદયમાં આશા જાગી હતી. આ પ્રક્રિયાને આગળ વધારવાને બદલે, નિમણૂકો ગુપ્ત રીતે કરવામાં આવી હતી અને અંતે લાંબા સમય

પછી આ પ્રક્રિયાને છોડી દેવાનો દાવો કરવામાં આવ્યો હતો. એ તરફ ધ્યાન દોરવામાં આવ્યું છે કે રાજ્યનું વલણ વધુ નિમણૂક પર પ્રતિબંધ અને/અથવા વ્યક્તિઓની નિમણૂક ન કરવાનો નિર્ણય હોવા છતાં, હકીકતમાં, વિવિધ સ્થાનિક સંસ્થાઓમાં ઘણી વ્યક્તિઓની નિમણૂક કરવામાં આવી છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે ઉચ્ચ અદાલતે બેરોજગાર અરજદારોની દુર્દશાને ધ્યાનમાં રાખીને ઇકિવટીમાં અભિપ્રાય લીધો હતો. આ એવો કેસ નથી જ્યાં બંધારણની કલમ ૧૩૬ હેઠળના અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ થવો જોઈએ. અપીલકર્તા-રાજ્યના વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી હતી કે પ્રતિવાદીઓ દ્વારા ઉદ્દેખિત કિસ્સાઓમાં કોઈ અસર થતી નથી. નિયમિત ભરતી પરીક્ષાઓ વર્ષ ૧૯૯૬માં યોજાઈ હતી અને પરિણામ જૂન, ૨૦૦૦ માં પ્રકાશિત કરવામાં આવ્યું હતું અને સૂચિને ફરીથી માન્ય કરવામાં આવી હતી. ૩૨ જગ્યાઓમાંથી ૧૩ નિમણૂકો પુનર્વસન સહાય યોજના હેઠળ કરવામાં આવી હતી. તે સ્થિતિ હોવાથી, રિટ અરજદારો-પ્રતિવાદીઓને કોઈ સહાય ઉપલબ્ધ નથી.

શંકરસન દાસ વિરુદ્ધ ભારત સંઘ, [૧૯૯૧] ૨ એસ. સી. આર. ૫૬૭ કેસમાં આ અદાલતની બંધારણીય ખંડપીઠે ચુકાદો આપ્યો હતો કે જે ઉમેદવારોના નામ ગુણદોષ યાદીમાં દેખાય છે તેઓ જો ખાલી જગ્યાઓ હોય તો નિમણૂકનો અક્ષમ્ય અધિકાર પ્રાપ્ત કરતા નથી. જ્યાં સુધી સંબંધિત ભરતીના નિયમો સૂચવવામાં ન આવે ત્યાં સુધી તમામ અથવા કોઈપણ ખાલી જગ્યાઓ ભરવા માટે રાજ્ય કોઈ

જવાબદારી હેઠળ નથી.જો કે, તમામ અથવા કોઈપણ ખાલી જગ્યાઓ ભરવાની રાજ્યની કોઈ કાનૂની ફરજ નથી, તેનો અર્થ એ નથી કે રાજ્ય પાસે મનસ્વી રીતે કામ કરવાનો પરવાનો છે. ખાલી જગ્યાઓ ન ભરવાનો નિર્ણય યોગ્ય કારણોસર પ્રામાણિકપણે લેવો પડશે. જો ખાલી જગ્યાઓ અથવા તેમાંથી કોઈ પણ ભરવામાં આવે, તો રાજ્ય ભરતી પરીક્ષામાં પ્રતિબિંબિત ઉમેદવારોની તુલનાત્મક ગુણવત્તાને માન આપવા માટે બંધાયેલ છે અને કોઈ પણ ભેદભાવને મંજૂરી આપી શકાતી નથી. આ સ્થિતિનું પુનરાવર્તન ઓલ ઇન્ડિયા એસસી એન્ડ એસટી એમ્પ્લોઈઝ એસોસિએશન અને એન. આર. વિ. માં કરવામાં આવ્યું હતું.એ. આર્થર જીન એન્ડ ઓઆરએસ., (૨૦૦૧) ૬ એસસીસી ૩૮૦ અને અન્યો લુધિયાણા સેન્ટ્રલ કો-ઓપરેટિવ બેંક લિમિટેડ વિ.અમરિક સિંહ અને અન્ય, (૨૦૦૩) ૬ સુપ્રીમ ૧૯૬.

જેમ કે આ અદાલતે ઓરિસ્સા સરકારમાં સચિવ, વાણિજ્ય અને અન્યો પરિવહન વિભાગ, ભુવનેશ્વર વિરુદ્ધ હરપ્રસાદ દાસ અને અન્યો અન્ય દ્વારા અવલોકન કર્યું હતું, [૧૯૯૮] I SCC ૪૮૭, કોઈ પદ ભરવા કે નહીં તે એક નીતિગત નિર્ણય છે અને અન્યો જ્યાં સુધી તે મનસ્વી ન હોય ત્યાં સુધી, ઉચ્ચ અદાલત અથવા ટ્રિબ્યુનલને સરકારના આવા નિર્ણયમાં દખલ કરવાનો અને અન્યો તેને વધુ નિમણૂકો કરવા માટે નિર્દેશ આપવાનો કોઈ અધિકારક્ષેત્ર નથી. વર્તમાન કિસ્સામાં, કોઈ પસંદગી પણ કરવામાં આવી ન હતી અને કોઈ પસંદગી યાદી

પણ અસ્તિત્વમાં નહોતી. જો પસંદગીની યાદીમાં આવી કોઈ પસંદગી અથવા કોઈ પણ નામનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો હોત, તો પણ તે કોઈ અધિકાર આપી શક્યો ન હોત. તેથી રોજગાર વિનિમય દ્વારા માત્ર નામ મોકલવું શક્ય ન હતું અને હકીકતમાં તેને કોઈ અધિકાર આપવામાં આવ્યો નથી. અરજીઓની સંપૂર્ણ રીતે ખોટી કલ્પના કરવામાં આવી હતી અને કોર્ટે રાહતની પ્રકૃતિ અંગે પોતાને ખોટી રીતે નિર્દેશિત કરી હતી.

અમુક સંજોગો અને નીતિવિષયક નિર્ણયો કે જે હાઈકોર્ટના ધ્યાનમાં પણ લાવવામાં આવ્યા હતા, તેના કારણે નિમણૂકો થઈ શકી ન હતી. જે કારણોએ સરકારને ઓક્ટ્રોય નાબૂદીને કારણે વધારાની જગ્યાઓ ધરાવતા લોકોને સમાવવા માટે સમજાવ્યા અને ખર્ચ ઘટાડવા માટે નોંધપાત્ર સંખ્યામાં હોદ્દાઓ નાબૂદ કરવાનો નિર્ણય આ હેતુ માટે બાહ્ય અથવા અપ્રસ્તુત હોવાનું કહી શકાય નહીં, જેને અરજદારોને રાહત આપતા કોર્ટ દ્વારા અવગણવામાં આવે. પરંતુ ઉચ્ચ અદાલતે તેમ છતાં ઉપર ટાંક્યા મુજબ નિર્દેશ આપવાનું પસંદ કર્યું. હાથ ધરવામાં આવેલી પસંદગી પ્રક્રિયાને અનુસરીને ભરતી બોર્ડ દ્વારા કરવામાં આવેલી નિયમિત પસંદગીઓ પર પેનલમાં સામેલ થયેલા કેટલાક લોકોના સંદર્ભમાં કરવામાં આવેલી નિમણૂકો રિટ અરજદારોને સારવારની સમાનતાનો દાવો કરવા માટે કોઈ આધાર આપતી નથી, જ્યારે તેમના દાવાઓને આવા પેનલમાં સામેલ ઉમેદવારોના દાવાઓ સાથે સરખાવી શકાતા નથી.

ઉપર દર્શાવેલી કાનૂની સ્થિતિને ધ્યાનમાં રાખીને, હાઈકોર્ટનો નિર્ણય સ્પષ્ટ રીતે બિનટકાઉ છે અને તેને રદ કરવામાં આવે છે. અપીલની મંજૂરી છે. પક્ષો પોતપોતાના સંબંધિત ખર્ચો ઉઠાવશે.

અપીલને મંજૂરી આપવામાં આવી છે.

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: *The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.*